

JEZDECKÉ ROZHLEDY

Redaktor: Podplukovník gšt. Josef Tacl.

DUBEN 1937.

Podplukovník gšt. Vít Ondrášek:

Názor o činnosti a úkolech rychlých jednotek francouzských typu 1932.

(Zpracováno podle francouzských pramenů.)

I.

Navazuji na článek majora gšt. Kaďainky „Rychlé jednotky a názory na ně“, uveřejněný v únorovém čísle VR./1937 a chci v svém článku pojednat poněkud podrobněji o činnosti rychlých jednotek typu smíšeného podle francouzských názorů. Francouzi pokračují proti Anglii v úplné motomechanizaci svých vyšších jezdeckých jednotek velice pomalu. Teprve od čtyř nebo pěti let věnují těmto otázkám zvýšenou pozornost.

Francouzská jezdecká divise typu 1932 se vyznačuje tím, že je to smíšená jednotka složená:

z jednotek jezdeckých (jezdecká brigáda), z jezdeckého dělostřelectva,

z jednotek motorisovaných (pluk dragounů na autech), z dělostřelectva a z ženistů,

z jednotek mechanických (OA.).

Tato vyšší jednotka tedy není stejnorodá, neboť má z 45 setnin 14 různých typů a celkem 2500 automobilních vozidel.

Uvažujeme-li o tom, jaké bude velení této jednotce, musíme ihned říci, že nebude snadné, ba velmi obtížné, neboť:

1. délka divise v jednom proudu činí kolem 50 km (bojové jednotky) a se všemi ostatními jednotkami dosahuje délky 75 km;

2. za postupu rychlá jednotka 1932 bude rozdělena zpravidla na několik částí, neboť třeba vzít v úvahu různé rychlosti jejich složek. Z toho důvodu budou se musit tvořit taktické skupiny podle pochodové rychlosti,

3. je velmi zranitelná proti letectvu,

4. její zasazení nebude vlastně tak rychlé, neboť třeba počítat s tím, že uplynou průměrně 3—4 hodiny od zjednání dotyku do zaujetí útočné sestavy.

Jaká je pohyblivost rychlé jednotky 1932?

Dosah působnosti bude závislý na pochodové možnosti koní a bude to průměrně — 50 km v jedné etapě, 100 km za 24 hodin, 200 km za 3 dny.

Při tom ovšem má velitel této rychlé jednotky tu výhodu, že může vyslat svoji motorisovanou brigádu vpřed a zahájit tak alespoň částí sil nějakou akci.

Jaká je vlastně její manévrovací schopnost?

Tato schopnost závisí opět na chodu koně, t. j. 6 km za hodinu průměrně.

Naproti tomu její pružnost je výborná. Může totiž manévrovat v jakémkoli terénu, neboť má jednotky automobilní pro terén, kde jsou vhodné a neporušené komunikace; její jednotky hipomobilní naproti tomu

slouží k akcím v terénu pro auta nesjízděm anebo v terénu, kde nepřítel měl možnost plánovitě přerušit anebo zničit komunikace. Jak vidíme, zajiště vedoucí činitelé francouzští uvažovali o uvedených faktech při nové organizaci francouzského jezdecktva. Také ostatní státy budou musít o těchto věcech uvažovat. Obzvláště státy hornaté, s nedostatečně vybudovanou sítí cest a státy s malou kapacitou výrobní budou nuceny se rozhodnout pro tento druh rychlých jednotek. Místo třeba brát v úvahu i tu okolnost, že i v terénu pro motomechanisovanou jednotku výhodněm budeme musít počítati s častým přerušením komunikací nepřítelem. Proto vyšší jednotka francouzského typu 1932 bude s to v podobných případech splnit mnohem lépe svěřené jí úkoly než jednotka úplně motomechanisovaná.

Velikou nevýhodou úplně motomechanisované jednotky je dále ohromná spotřeba pohonných látek; touto otázkou se nebudu zabývat, neboť poskytla by látku pro celý článek. Vždyť i tak je při nynější smíšené organizaci spotřeba pohonných hmot velká.

Vidíme tudíž, že francouzská rychlá jednotka 1932 má průměrnou strategickou pohyblivost, kdežto její pohyblivost taktická je velmi dobrá.

Tato jezdecká jednotka nemůže vést nápor na širší frontě než 1200 až 1500 m. Její akce nemůže mít dlouhé trvání a nemůže být zesilována.

Poněvadž bude potřeby 3—4 hodin k zaujetí východiště hipomobilními jednotkami a jednotkami motorisovanými, které v určité vzdálenosti od východiště musí s aut sesednout a v přibližovacích tvarech dostat se do východiště, vidíme, že rychlost zahájení útoku jest otázkou a tudíž rychlá jednotka tohoto složení nemůže uskutečnit „mohutný, okamžitý náraz“.

Její obranná kapacita je naproti tomu značně větší. Může totiž jak ve dne, tak i v noci zřídit palebnou clonu na 10—15 km.

Motorisované jednotky mohou naproti tomu zjednat s nepřítelem dotyk velmi daleko, zdržet ho čelními akcemi a akcemi do boku a týlu, což má vliv na morálku nepřítele.

Tedy jezdecká divize typu 1932 má

1. omezenou strategickou pohyblivost,
2. velmi dobrou pohyblivost taktickou,
3. mohutnost ofensivní spíše v tom, že manévruje, než v mohutnosti úderu,
4. mohutnost v obraně nesporně dobrou.

Jak vidět, z toho, co bylo uvedeno, nemůže být sporu o tom, že bude třeba rychlé jednotky organisovat tak, aby měly i mohutnost ofensivní, jak k tomuto názoru přišli Angličané (viz článek majora Kadainky), tak Němci a Belgičané, kteří říkají, že jedině motor může dodat rychlé jednotce velký dosah působnosti a ofensivní mohutnost.

Naproti tomu Francouzi jsou téhož názoru jako Angličané, kteří po praktických pokusech roku 1930 přišli k závěru, že rychlá jednotka úplně motomechanisovaná může sice mít lepší úspěchy než rychlá jednotka smíšená, avšak jen v určitém terénu. Francouzi pak k tomu dodávají, že hlavně pro útočné operace rychlá jednotka nesmí být specialisovaná jen pro určitý terén, ale musí být organisována nejen tak, aby mohla být s to manévrovat zdaleka, rychle a mohutně, ale byla i pružná v jakémkoli terénu a měla i velkou hodnotu defenzivní (ucpání mezery a p.).

Francouzi určitě neustrnou při nynější organizaci rychlých jednotek a můžeme říci, že jejich nynější organizace těchto jednotek je řešení opatrné a prozatímní.

II.

A. Zvědy.

Velitel armády má k svému manévru potřebí zpráv z veliké dálky, a to znamená z dálky 150—200 km, neboť dnes při možnostech manévru nepřítele silnými motorisovanými vojsky tato vzdálenost není nikterak přepjata.

B. Přezvědy.

Jakmile se velitel rozhodne a začne své rozhodnutí provádět, musí být zpravován o manévrovacích možnostech nepřítele, neboť nyní mu již nejde ani tak o zprávy z veliké dálky jako o zprávy bližší a přesnější.

Jak budou rychlé jednotky provádět zvědy?

Rychlá jednotka vyšle vpřed s určitým časovým nadskokem PO.

I Francouzi jsou téhož názoru jako naše K-I-2, že za vykonání zvěd je odpověden velitel, a proto dává PO. rozkazy sám.

Jak budou PO. silné?

PO. bude musit být silné, neboť podle válečných zkušeností víme, že jezdecké důstojnické hlídky, vyslané roku 1914 daleko vpřed, i když proklouzly nepřátelskou sestavou, buď se nemohly vrátit, anebo nebyly s to zaslat svá hlášení. Mimo to nepřítel nebude váhat vyslat PH. silné, vyzbrojené děly a ŮV. Motor a radio beze sporu usnadní práci PO. a dodají jim značné mohutnosti a pohyblivosti.

Francouzi mohou použít k utvoření PO. svých dvou EOA. a motocyklistů. Je přirozené, že síla PO. se bude řídití důležitostí toho onoho směru nebo pásma. Nesmíme však zapomenout, že bude třeba vyslat za PO. i t. zv. daleké zajištění, které samo o sobě spotřebuje dosti vhodných orgánů, neboť i tyto orgány, vysílané daleko, budou muset být rychlé a obrněné; proto nebude možno vyslat tolik motorisovaných PO. a tak silných, jak by bylo třeba.

Normálním typem PO. bude motorisovaný PO., vysílaný na veliké vzdálenosti před gros.

Poněvadž však rychlá jednotka typu 1932 nemá dostatek vozidel a prostředků k utvoření většího počtu PO., bude nutno někdy vyslat i PO. smíšené (jednotky motorisované s jednotkami jezdeckými).

PO. automobilový bude normálně složen z 1—2 čet OA. a 1—2 čet motocyklistických s příslušnými pojítky.

PO. smíšený z 1 dragounské eskadrony s těžkými kulomety, OA. a po případě 1 čtyř motocyklistické s příslušnými pojítky.

V určitých případech bude motorisovaný PO. složen z 1 EOA. z 1 eskadrony motocyklistů, z několika čet dragounů na terénních autech, z 1 čtyř automobilových děl.

PO. typu smíšeného může být složen z 2 dragounských eskadron, 1 čtyř těžkých kulometů, z 2 čet OA. a 1 z čtyř motocyklistické.

Bude tedy smíšený PO. vysílán v terénu pro auta nesjízdňem a tam kde nemá velitel divise zájem na tak hlubokém proniknutí, kdežto PO. motorisovaný bude vysílán daleko a ve směru a v prostoru příhodném pro činnost automobilových jednotek.

Vzdálenost, na kterou budou pracovat PO.?

Motorisované PO. budou vysílány na vzdálenost 100—150 km, kdežto smíšené PO. na vzdálenost 50—60 km.

Při tom bude musit velitel divise uvažovat o tom, odkud, jaké a k čemu chce zprávy. Dále musí uvažovat o tom, zda vyslaný PO. bude moci v čas potřeby podporovat a zda bude s to využít zaslaných zpráv.

Velitel rychlé jednotky bude musit pamatovat na své zajištění. Bude třeba se sice zajišťovat předvoji, avšak dnes, kdy máme co činit s aut. jednotkami, toto blízké zajištění nestačí a proto je třeba zajistit se více vpředu. Bude to tak zvané zajištění daleké, které umožní veliteli rychlé jednotky získat zprávy, čas a prostor potřebný k jeho manévru a zároveň mu umožní plynulejší pohyb vpřed.

Zprávy budou sice získávat a zasílat vyslané PO., ale poněvadž je možné, že nepřítel pronikne vyslaným systémem PO., bude výhodné, když i daleké zajištění bude velitele rychlé jednotky zpravovat o tomto nepříteli.

Komu připadne úloha dalekého zajištění? Nejlépe se k tomuto účelu hodí motocyklisté, a to proto, že pro svou rychlost mohou velmi rychle proniknout vpřed. Budou vysíláni na místa, jimiž nepřítel musí projít anebo projet, jako křižovatky, mosty, soutěsky a p.

PO. a daleké zajištění bude si při plnění svých úkolů pomáhat, ba někdy budou oba orgány i až do určité doby sloučeny, kdy nastane jejich vlastní činnost, t. j. zajištění důležitých míst, jak již bylo řečeno, pro daleké zajištění a přezvědnu činnost PO. Pro PO. má daleké zajištění veliký význam, neboť byt daleké zajištění bylo slabé, přece jen zesiluje činnost PO. a tvoří mu jakýsi záchyt.

Ofensivní akce rychlých jednotek.

Podle francouzských názorů úkoly rázu útočného mají být svěřovány rychlé jednotce jen v tom případě, jde-li o nepřítele slabšího, než je sama, nepřítele, který je v nevýhodné situaci, ale nikdy ne, jde-li o nepřítele silnějšího anebo je-li v obraně. Vždy má být využito co nejvíce manévru a pohyblivosti. Jen tehdy, kdy rychlá jednotka nemůže nepřátelský odpor obchvátit manévrem, bude musit při plnění svých úkolů bojovat.

Útok rychlé jednotky bude tudíž jakýmsi doplněním manévru jejího velitele.

V ofensivní akci rychlé jednotky bude v 1. období

zasazen 1. sled rychlé jednotky, t. j. přibližování a zatlačení prvních nepřátelských odporů,

zjednáni dotyku,

zřízení pevné fronty, aby se gros rychlé jednotky mohlo rozvinout k boji.

V 2. období budou uvedeny jednotky 2. sledu do svých východišť, po případě bude upřesněn dotyk.

V 3. období příprava a provedení útoku.

Ve 4. období bude využívání úspěchu do šířky a do hloubky.

V 1. období bude rychlá jednotka při provádění ofensivních úkolů postupovat v přibližovacích tvarech.

Sestava rychlé jednotky.

Zde nebude možno úplně a přesně a pro všechny případy určit místo jednotek motorisovaných a jednotek jezdeckých. Má-li rychlá jednotka dosti volného prostoru a je-li terén vhodný pro motorisované jednotky, bude v jejím čele normálně motorisovaná brigáda.

Jindy zase, bude-li nepřítel blízko nebo na křídle anebo nebude-li se terén hodit pro rychlé zasazení motorisovaných jednotek, bude v čele rychlé jednotky jezdecká brigáda zesílená podle situace jednotkami motorisovanými, jako OA. a pěchotou na autech.

Normálně ovšem bude mít rychlá jednotka v čele brigádu motorisovanou, neboť tato sestava odpovídá nejcharakterističtějšímu jejímu použití, t. j. maximálnímu využití pohyblivosti.

V tomto případě bude rychlá jednotka vlastně rozdělena na dva sledy, motorický a jezdecký. Vzdálenost obou sledů bude se zvětšovat, jakmile rychlá jednotka urazí více než 40 km, neboť musíme poskytnout jezdcům odpočinek.

Aby rychlá jednotka mohla vést boj soustředěnými prostředky, musí její velitel řídit svůj postup tak, aby ve vhodném okamžiku mohl opět svou jednotku shromáždit, neboť zde je nebezpečí, že rychlá jednotka bude bojovat po částech.

Postup 1. sledu.

Velitel motorisované brigády musí dostat od velitele rychlé jednotky přímé rozkazy, které mu musí umožnit rychlé rozhodnutí bez zvláštních nových rozkazů od velitele rychlé jednotky.

Budou to:

1. všeobecný úkol,
2. chování při srážce s nepřítelem,
3. použití prostředků (třeba-li služebnosti).

Místo velitele rychlé jednotky. Velitel rychlé jednotky musí být v dosahu svého sledu náporu, neboť jeho akce bude mít vliv na další jeho rozhodnutí; má velet zpredu, t. j. musí osobně vidět terén své akce, neboť jen tak se může včasné rozhodnout a být o chodu událostí orientován.

Pojede tudíž normálně s motorisovanou brigádou.

Zjednávání dotyku. Motorisovaná brigáda zjednává dotyk. Dotyk vlastně zjednávají nejdříve PO. a pak předvoje.

V předvojích bude ÚV., a proto zjednávání dotyku bude mnohem rychlejší, a možno-li se tak vyjádřiti, brutálnější.

Poněvadž však ÚV. není s to, aby sama zjednaný dotyk udržela, musí pěchota na autech být dopravena rychle na výši ÚV. a zjednaný dotyk převzít.

Zjednávání dotyku je tak vážná operace, že velitel rychlé jednotky, ačkoliv má zasazeno jen 30 až 40% svých prostředků, musí převzít její řízení sám.

Jestliže se velitel divise rozhodne po zjednání dotyku pokračovat v plnění svého úkolu ofensivně, buď že ho vede k tomu jeho úkol anebo buď že nepřítel je slabší než on, musí rozhodnout, zda může zasadit jen svůj 1. sled, či zda musí soustředit všechny své prostředky.

V celku velitel divise může po zjednání dotyku buď:
zastavit svou ofensivní akci nebo

pokračovat v ní, a to prozatím jen s prostředky 1. sledu nebo soustředit své prostředky a pak teprve jednat.

V posledním případě musí si alespoň částí sil motorisované brigády zajistit zásah všech sil divise. Při tom ovšem na čáře dotyku nesmí zůstat v nečinnosti a udržovat, možno-li se tak vyjádřit, „dotyk aktivní“.

Zřízení obranné fronty pro rozvíření divise.

Obranná fronta musí být co nejširší, neboť musí:

1. chránit jednotky v přiblížování,
2. umožnit akci s největším překvapením,
3. musí být vhodná hlavně k obraně proti ÚV.,
4. musí být dobrým východištěm.

P ř e d b ě ž n ě o b d o b í. Velitel divise musí, jak jsme již řekli, přivést do východiště své jednotky 2. sledu. To bude trvat někdy dost dlouho, a proto se v této době bude velitel divise snažit upřesnit zjednaný dotyk. Ovšemže tyto akce budou jen jakýmsi východiskem z nouze, neboť jednak nemá dosti sil, jednak již předem spotřeboval mnoho střeliva a opotřeboval své jednotky tak, že by jen těžko mohl provést po útoku využití úspěchu.

III. Útok.

Jakmile se velitel divise rozhodne k útočnému boji, musí si připravit plán boje, a to proto, aby mohl být útok proveden rychle.

Plán boje.

Velitel divise si v něm určí:

1. směr hlavního náporu,
2. šířku fronty útoku a podřadné nebo útok doprovázející akce (pomocné),
3. celkovou sestavu.

K 1) Jezdecká divise normálně pracuje v pásmu velice širokém (15—25 km). Útočiti naproti tomu může jen na velice úzké frontě tohoto pásma, a to proto, že její prostředky k větší akci nestačí. Proto bude choulolistivě stanovit prostor, kde se mají jednotky divise za čarou dotyku soustředit.

Při volbě místa soustředění prostředků musí velitel divise vzít v úvahu:

- a) taktické výhody tohoto prostoru k provedení útoku a využití úspěchu;
- b) obrannou hodnotu čáry dotyku, obzvláště ve směru hlavního náporu;
- c) možnosti snadného přiblížení útočných jednotek a rychlé zaujetí východiště.

K 2) F r o n t a a k c e. Podle francouzského reglementu velitel divise má určit frontu akce a na ní určí na úzkém pásmu místo, kde bude útočit. Toto místo, resp. pásmo útoku musí být zvoleno tak, aby bylo umožněno překvapení.

Mimoto nepřítel nemá mít možnost snadného soustředění svých palůb na toto místo a možnost zásahů zálohami.

Útok, má-li mít účinek, nemůže být veden jen v jednom směru, ale musí být doprovázen akcemi na jeho bocích. Proto hlavní nápor (čelní) musí být doprovázen obchvatným manévrem.

A tak vidíme, že divise bude vésti akci na frontě poměrně široké, kdežto rozhodný úder provede v pásmu úzkém. Je přirozené, že jednotky, které neprovedou hlavní nápor, nebudou mít svou sestavu učeněnu do větší hloubky a rovněž nemohou počítat na vydatnou podporu dělostřelectva.

Odhadování fronty akce a fronty útoku.

Francouzi počítají, že k provedení útoku zbude veliteli divise hodnota 4 praporů (jezdecký pluk se počítá jako pěší prapor), protože zbytek je již vlastně zasazen na čáře dotyku.

Fronta útoku bude určena možností přímé podpory. Jezdecká divise má 2 dělostřelecké oddíly 75 a 1 dělostřelecký oddíl 105 a je s to provést nápor na úseku širokém 1200—1500 m. V tomto útoku budou zasazeny 2 prapory a útok může trvat vzhledem na slabou dotaci střeliva nejvýše 2—3 hodiny. Zbylých 2 praporů bude použito na ostatních částech fronty útočné akce divise. Ta může být 5000 m široká, při čemž mezery mezi prapory budou ostřelovány těžkými kulomety a chráněny OA.

Zajištění boků.

Toto zajištění bude jednou z hlavních starostí velitele divise, a to tím spíše, půjde-li o nepřátelskou rychlou jednotku. Zde bude nutno vždy, jakmile to bude možné, využívat co nejvíce přirozených překážek.

Ovšemže si velitel divise musí vždy ponechat určité síly, a to síly pohyblivé, v záloze, aby jich mohl v čas potřeby použít na ohroženém místě.

Sestava.

Pro útok budou utvořeny skupiny pod velením zvláštních velitelů.

Sestava bude záviset na tom, jak rychle budou útočná vojska s to zaujmout východiště.

Francouzi počítají, že jezdecký pluk, který bude mít 2 eskadrony v 1. sledu a kulometnou eskadronu v palebné základně, může obsáhnout 700 m fronty, při čemž jedné automatické zbraní případně 30 m. OA. hodně zesílí palebnou mohutnost jednotek a tím jejich ofensivní možnosti.

Dělostřelectvo. Má-li jezdecká divise jen své organické dělostřelectvo, bude utvořena jenom 1 skupina působící podle rozkazů velitele dělostřelectva, kterého jezdecká divise má. Je přirozené, že na ostatní frontě nebude hodnota dělostřelecké palby veliká.

Budou-li skupiny, které neprovádějí hlavní nápor, potřebovat dělostřeleckou podporu, bude dělostřelectvo působit postupnými akcemi.

Je-li jezdecká divise zesílena dělostřelectvem, mohou i ostatní skupiny dostat podporu dělostřelectva ve formě přímé podpory.

Zálohy divise. Jsou rčeny k tomu, aby mohly ihned čelit nepředvídaným situacím na frontě dotyku a na bocích.

Mimoto využívají dosaženého úspěchu.

Zálohy musí být pohyblivé, neboť právě jejich pohyblivost dovoluje veliteli divise, aby prováděl akci na širší frontě. Právě proto, že jsou pohyblivé, mohou velmi rychle zakročit na nebezpečných místech proti útoku, při čemž ÚV. jim usnadní zjednávání dotyku.

Zbývá rozřešit otázku, jak mají být složeny? Předně musí mít velký počet OA., pěchotu na terénních vozec, motocyklisty. Budou to tedy nejpohyblivější jednotky divise.

OA., která zjednávala dotyk, mohou být později velitelem divise shromážděna, ale hůře tomu bude s pěchotou na autech, a proto do zálohy přijdou ponejvíce jezdcí.

Můžeme tudíž říci, že zálohy jezdecké divise budou složeny:

z velké části OA.,

z některých jednotek pěchoty na autech a motocyklistů, kteří nebyli buď vůbec zasazeni nebo byli vystřídáni,

z jednotek jezdeckých v hodnotě asi 2 praporů.

Protože však velká část záloh je určena k využití úspěchu anebo jako jednotky 2. sledu útoku k jeho živení, je třeba dobře uvážit, kde budou musit být umístěny a jak budou složeny.

Zaujetí východiště a provedení útoku.

Zde třeba uvažovat o cirkulaci a o rychlém zaujetí východiště.

Co se týká cirkulace, je obtíž v tom, že velitel rychlé jednotky musí soustředit na frontě poměrně úzké jednotky pro útok a ty jsou před ním v terénu široce rozčleněny. Naproti tomu většina jednotek se musí pohybovat po cestách. Proto bude důležité zhotovit rychle a velmi jednoduše plán cirkulace.

Zaujímání východiště bude nutno provést tak, aby jednotky nebyly ohroženy útočnými akcemi nepřítele a nebyly nepřítelem pozorovány.

Jednotky automobilisované pěchoty musí být vyloženy nejen tak, aby nebyly nepřítelem zpozorovány, avšak naproti tomu i co nejbližší místa své akce.

Obtíž stran nepřátelského pozorování se zvětšuje skutečností, že jednotky zaujímající východiště přicházejí do terénu, nemajíce mnoho zpráv o vlastní a nepřátelské situaci.

Z těchto důvodů bude nutno obvykle zaujmout východiště v noci. Výjimečně ve dne, hodí-li se k tomu terén, a hlavně, máme-li leteckou převahu.

Způsob útoku se podle francouzského názoru neliší od jiného útoku pěchoty, t. j. podle zásad všeobecné taktiky, avšak přece jen vzhled jeho jest jiný.

Jezdecká divise nemá ani dosti vojska a střeliva, aby mohla vést akci delšího trvání. Musí pro útok zasadit vlastně všechny palebné prostředky již na počátku. Toto vypětí sil může trvat nejvýše 2—3 hodiny.

Dělostřelectvo bude umístěno tak, aby mohlo celou hodnotou především podporovat jednotky hlavního náporu a jen částí jednotky ostatní.

OA. mohou, obzvláště na počátku akce, mít velký vliv na vyrazení útoku, neboť mohou značně zesílit počáteční palebnou základnu. Rovněž za útoku jejich použití má vliv na jeho spád.

IV. Využití úspěchu.

Využití úspěchu v rychlé jednotce 1932 jest operace obzvláště důležitá, neboť rychlá jednotka svým složením se pro tento druh operace velmi dobře hodí.

Využití bude se dít do šířky i do hloubky.

Do šířky proto, aby byl průlom rozšířen, a do hloubky proto, aby se nepřítel nemohl znovu vzhopit a ohrožovat boky a tyl útoku.

Pro rozšíření průlomu použije velitel rychlé jednotky pohyblivých záloh, jako OA. a pěchoty na terénních autech, nebo nemá-li je, jezdeckých pluků.

Důležité je, aby byl vhodně zvolen okamžik zásahu jednotek, které mají využívat úspěchu. Bude to okamžik, kdy bude útočný sled dosahovat svého cíle. Najisto okamžik, kdy velitel rychlé jednotky zasadí svá volná vojska do využití úspěchu, bude velmi obtížné rozhodnutí, neboť zde třeba zamezit předčasně zasazení vojsk do využití úspěchu a naopak zasadit je tak, aby nepřišla pozdě, neboť okamžik vhodný pro využití úspěchu a pronásledování je velmi prchavý.

V. Obranné akce rychlých jednotek.

Peněvadž rychlé jednotky 1932 jsou dostatečně pohyblivé, mohou být dříve než jiné vyšší jednotky zasazeny do obrany tam, kde toho je třeba.

Tyto jednotky mohou velmi rychle obsadit obranné postavení na široké frontě a zřídí, vzhledem na své složení a výcvik, alespoň souvislou palebnou clonu.

V ústupovém manévru mohou díky svým hipomobilním a automobilním prostředkům přerušit dotyk a obsadit vzadu nové obranné postavení, t. j. jsou způsobilé k vedení ústupového manévru.

Ve válce 1914/1918 bylo jezdecktva použito v obranných akcích hlavně r. 1914 v počátečních bojích a pak r. 1918.

Jezdecký sbor de Mitry r. 1914 zdržoval ve dnech 19., 20., 21. října nepřátelské síly ve velké převaze s takovým úspěchem, že nepřítel denně nepostoupil do větší hloubky než 7—8 km.

Ústup na nové obranné postavení byl vynucen téměř vždy proto, že byly ohroženy boky sboru.

Jezdecký sbor Marwitzův a Richthofenův v září 1914. V bitvě na Marne 4 německé jezdecké divise zdržovaly 3 anglické sbory, 1 jezdeckou angl. divisi a 1 francouzskou divisi tak, že nepřítel postoupil denně jen 7—8 km.

V t. zv. běhu k moři I. a II. franc. jezd. sbor zajišťoval s úspěchem rozvinutí 11. a 10. anglické armády.

V květnu 1918 II. francouzský jezdecký sbor urazil ve 3 dnech 200 kilometrů, byl zasazen do průlomu 12 km širokého, vyjasnil situaci, zdržel nepřítele. Dokonce 2. června překvapil útokem nepřítele a řešil svůj úkol úspěšně ofensivně.

Způsob činnosti rychlé jednotky v obranných akcích.

Jako každá jiná vyšší jednotka bude mít rychlá jednotka v určité obranné akci za úkol zabránit nepříteli překročit určitou čáru. Tento úkol může být někdy upřesněn i časově.

Tu se mohou v celku vyskytnout dva případy:

1. nepřítel již na počátku může působit svou palbou do prostoru, který se má bránit;
2. mezi nepřítelem a určenou čarou je volný prostor, v němž může obránce manévrovat.

1. Statická obrana.

V prvním případě obsadí rychlá jednotka určené postavení, zřídí podle šířky pásma buď palebnou přehradu nebo jen clonu. Vzadu učlení jed-

notky, aby protiúderem mohla zatlačit nepřítele, kdyby vnikl do obranného postavení.

Tohoto způsobu v obraně použije velitel, který má rychlou jednotku, jen zřídka, neboť ztrácí výhody, které tato vyšší rychlá jednotka má, t. j. pohyblivost. Vždy ovšem půjde jen o časově omezenou dobu.

2. Pružná obrana.

Má-li rychlá jednotka dosti prostoru před postavením, které nemá nepřítel do určité doby překročit, naskytují se veliteli divise nové možnosti k splnění obranného úkolu.

V tomto případě moderní rychlé jednotky mohou plně využít svých vlastností a nepřítele nezdrží jen tím, že obsadí určité obranné postavení, nýbrž zdržují nepřítele předsunutými částmi, akcemi do jeho boků, protiúderem za pomoci ÚV. a ničením.

Účelem ústupového manévru je vždy manévr slabšího proti silnějšímu, tak, aby velitel získal co nejvíce času, a to s nejmenšími prostředky.

Proto se bude rychlá jednotka snažit získat co nejvíce terénu vpředu a zdržovat nepřítele tak, aby nezjednal s určeným postavením dotyk dříve, než bylo určeno velitelstvím.

Tu platí zásada, že vždy je výhodnější mít něco v moci, než něčeho dobývat.

Proto motorisovaná brigáda rychlé jednotky rychle postoupí až na výhodnou čáru pro své jednotky, jako jsou vodní toky, hřbety a p. Jejím úkolem bude krýt postup ostatních pomalejších částí rychlé jednotky.

Velitel rychlé jednotky může provádět svůj ústupový manévr od této čáry, buď všemi silami, jestliže i jezdecká brigáda byla s to dosáhnout této čáry, anebo jen s motorisovanou brigádou, jestliže nepřátelský tlak přinutil velitele divise obsadit zároveň nové ústupové postavení vzadu.

Vyskytnou se ovšem i případy, že v čele sil rychlé jednotky bude i jezdecko divise. V tom případě se velitel jezdeckva se svými jednotkami snaží získati co nejvíce terénu. Je to situace pro rychlou jednotku velmi příhodná, neboť není již více rozdělena a může zahájit ústupový boj se všemi svými jednotkami.

Vedení manévru.

Velitel rychlé jednotky si musí utvořit plán svého manévru.

Nejdůležitějšími činiteli, které třeba brát v tomto případě v úvahu, jsou:

složení nepřátelských jednotek (motorisován či ne),
čas, který máme k dispozici,
prostředky,
situace rychlé jednotky (je včleněna, samotna, zajištěna na bočních přirozenými překážkami).

Plán manévru je rozložen na údobí obsahující:
činnost zdržovacích oddílů, dělostřelectva a po příp. i útoky letectva,
činnost ústupových jednotek na postaveních,
způsob, jak bude zaujato příští ústupové postavení.

Aby tento plán mohl být uveden v činnost, to se týká hlavně jeho první části, je třeba:

1. zpráv, vydání rozkazů pro činnost zdržovacích oddílů,
2. uspořádání na ústupovém postavení,
3. uspořádání ústupu na nové postavení,
4. organizace velitelství.

Je nasnadě, že to bude moci velitel rychlé jednotky provést postupně, a proto právě musí získat zprávy zdaleka a zaujímání sestavy musí být dobře a daleko vpředu zajištěno.

Vyhledávání zpráv a zajištění.

Velitel rychlé jednotky bude se snažit zvědět, kdy může nepřítel napadnout jeho postavení, jaké je složení nepřítele, kde se projeví pravděpodobně jeho nápor, nehrozí-li nebezpečí z boku. K získávání zpráv má velitel rychlé jednotky:

1. letectvo a
2. pozemní prostředky.

Činnost letectva je obzvláště důležitá, neboť jediné ono může dodat o nepříteli zprávy z dostatečné dálky, a to hlavně o jeho situaci a o směru postupu jeho hlavních sil. Činnost letectva bude tím důležitější, půjde-li o nepřítele stejného složení, jaké má rychlá jednotka mající provádět ústupový manévř.

Zdržovací oddíly mají všeobecně za úkol zjednat a udržet dotyk a nepřítele zdržet.

Co můžeme od nich očekávat?

1. Zjišťují přítomnost anebo nepřítomnost nepřítele na určité čáře.
2. Vytyčují nepřátelský postup a již tím, že se před ním objeví, zdržují ho.

Veliká cena těchto zpráv je v tom, že jsou nepřetržitě.

Ve většině případů nebude moci velitel rychlé jednotky ponechat před svou jednotkou vyslané přezvědné oddíly a daleké zajištění vzhledem k tomu, že vzdálenosti valných sil rychlé jednotky od nepřítele budou veliké.

V sestavě divise bude v 1. sledu motorisovaný PO. a daleké zajištění a případně zdržovací oddíly.

Tyto oddíly budou mít za úkol zpravovat, zajišťovat a zdržovat nepřítele v postupu.

Ovšem musíme dobře uvážit, jaké síly vyšleme vpřed, abychom příliš nezeslabili valné voje rychlé jednotky, s nimiž právě chceme klást odpor na ústupových postaveních.

Zdržovací oddíly.

Zdržovací oddíl bude rozdělen na samostatné oddíly.

Poněvadž tyto oddíly budou slabé a nebudou moci zdržovat nepřítele v celé šíři pásma, usměrní svou činnost na osy pravděpodobného postupu nepřítele. Na těchto osách zdržují nepřítele souvislými odpory, kdežto v ostatní části pásma budou mezery v obraně, které musí být střeženy.

Ačkoli zadržovací oddíl v svém pásmu zdržuje nepřítele tak, aby nebyl sám upoután, přece jen musí se snažit nepřítele zdržet co nejdéle, t. j. povede ústupový boj.

Zdržovací oddíly se ústupovým bojem dostanou v dosah působnosti vlastního dělostřelectva. Z toho důvodu musí být činnost obou zbraní zladěna. Nejlépe se tak stane, když zadržovací oddíly hlásí raketami, radiem, vytyčením terčů letectvu, že překročily již ono pásmo, kam může dělostřelectvo obranného postavení působit.

Když se konečně tyto oddíly dostanou do pásma působnosti vlastních automatických zbraní, musí se skrytými cestami dostat rychle za obranné postavení. I tam musí být vše předem nařízeno.

Nebylo by správné určit zadržovacím oddílům, aby držely určitou čáru do určitého času, neboť jejich odpor se soustředí, jak již uvedeno, hlavně podél určených os, a mohou dostat rozkaz, aby zdržovaly nepřítele co nejdéle.

Ovšem jsou-li zadržovací oddíly zatlačeny k čáře ústupového postavení rychlé jednotky a rychlá jednotka postavení dosud neobsadila, výjimečně můžeme nařídít, aby držely určitou čáru před ústupovým postavením spolu se zajišťovacími jednotkami, t. j. předními strážemi.

Ústupová postavení.

Ústupový manévr bude výhodně vést v co největší hloubce, proto 1. ústupové postavení bude zvoleno co možná nejbližší nepřítele. Ovšem zde bude nutno uvážit, zda ústupové postavení může rychlá jednotka obsadit tak, aby byla zajištěna a zda postavení vyhovuje podmínkám vedení ústupového boje.

Požadavek zajištění nám určuje nejzazší hranice, kam až můžeme 1. postavení umístit.

Vzdálenosti jednotlivých ústupových postavení do hloubky nesmějí být příliš malé, a to proto, aby nemohly být postřelovány tímž dělostřelctvem a aby byl nepřítel přinucen vždy znovu zjednávat dotyk.

Není-li nepřítel tak pohyblivý jako rychlá jednotka, která vede ústupový boj, je možno, aby obsadila ústupové postavení všemi jednotkami. Avšak vždy bude třeba, aby druhé ústupové postavení bylo alespoň částečně předem vytyčeno.

Má-li rychlá jednotka před sebou podobnou jednotku, jako je sama, je třeba, aby i 2. ústupové postavení bylo současně obsazeno, neboť jen tak bude rychlá jednotka s to zřídit novou palebnou clonu na důležitých místech pro případ, že by byly jednotky z 1. postavení rychle zatlačovány.

Podle učiněných zkušeností vzdálenost jednotlivých postavení bude činit 8—10 km.

Bude dobré, aby 2. ústupové postavení nebylo co možná rovnoběžné s 1. ústupovým postavením, neboť jen tak z něho bude možno působit do boku postupujícího nepřítele.

Obrana ústupových postavení.

Nepřítel bude zdržován především palbami, které mají za účel:

zpoomalit zjednávání dotyku tím, že se zahájí palba na velikou vzdálenost tak, aby jednotky nepřítele musily daleko sesednout s vozidel a zahájit přibližování;

zadržet 1. sled pečoty na takovou vzdálenost od postavení, aby obránce nebyl upoután;

zajistit všechny jednotky sestavy obranného postavení po celý obranný manévr.

Proto bude třeba zřídit:

1. systém dalekých paleb;

2. systém paleb na střední vzdálenosti před čelím ústupového postavení (palebné přehraďy);

3. systém zajišťovacích paleb, majících za účel chránit 1. bojový sled, kdyby nepřítel pronikal systémem dalekých paleb a paleb na střední vzdálenost. Dále proto, aby obranné prostředky obráncovy, jako děla PČV., mohla být umístěna na ohrožených místech.

Daleké palby provádí dělostřelectvo, jehož část bude alespoň na počátku předsunuta za ústupové postavení.

Bude střílet na cíle hlášené letectvem a výjimečně na cíle hlášené zadržovacími oddíly.

Jen někdy budou prováděny i palby zabraňovací na důležitá místa, kde na př. bylo provedeno ničení, protože rychlá jednotka nebude mít nikdy mnoho střeliva; proto tento druh střelby bude prováděn jen tehdy, když bude moci být kontrolován.

Těžké kulomety střílejí na hranice své donosnosti.

Palby před obranným postavením budou prováděny na vzdálenost 1000—1200 m.

Protože dělostřelectvo rychlé jednotky nebude moci umístit své přehradné palby před celé postavení, musí být jeho účinek kombinován s palbou samočinných zbraní.

Protitankové zbraně budou rozděleny v onom pásmu činnosti rychlé jednotky, kde je tankový útok možný.

Podle francouzských názorů jedna zbraň proti ÚV. musí být na úseku 600—800 m širokém. Jen tak může býti protitanková obrana účinná. Z tohoto požadavku vyplývá i volba obranného postavení, neboť nemajíce nikdy dostatek protitankových zbraní, budeme musit vyhledávat prostory, kde činnost tanků je znesnadněna anebo vůbec nemožná.

Poněvadž právě uvedeným druhem palby, vzhledem na vzdálenost, na kterou je zahájena, 1000—1200 m, nebude možno vytvořit dostatečně hustou přehradu, nepřátelská pěchota bude moci proniknout až před obranné postavení. Proto musíme být připraveni k spuštění dalšího druhu palby na vzdálenost kratší od 0—600 m do míst, kde postavení je nejcitlivější.

Vždy musíme počítat, že nepřátelská ÚV. může proniknout dovnitř našeho postavení. Proto musí být naše SV., palebná postavení dělostřelectva, pozorovatelná, náručí koně chránění buď těžko překročitelnými překážkami, jako obydlená místa, lesy, rokle, atd., anebo zvláštními zajišťovacími oddíly, které mohou včas uvést v činnost buď zbraně proti ÚV. anebo OA.

Překážky.

Kromě překážek postřelovaných obránci zpomalují postup nepřítele i překážky přirozené. Jsou to zejména plánovitá ničení, vodní plochy, záseky ze silných stromů. Ovšem k jejich zřízení anebo využití není času, jak tomu bude téměř vždy u rychlé jednotky.

Rovněž nedostatečná dotace výbušnin rychlé jednotky nebude obyčejně umožňovat provedení četných cvičení do hloubky.

Obranná sestava.

Sestava rychlé jednotky bude se skládat:

z částí, které nepatří ani k osádce obranného postavení, ani k zálohám a jsou určeny k tomu, aby obsadily, t. j. spíše připravovaly obsazení dalšího ústupového postavení. Vidíme tudíž, že síly rychlé jednotky jsou mimo zadržovací oddíly seskupeny takto:

z jednotek na 1. ústupovém postavení bude 1/3 nebo 1/4 na dalším ústupovém postavení, z čehož vyplývá, že pro obsazení 1. ústupového postavení zbývá 3—4/3 sil.

Počítáme-li, že 1 prapor nebo dragounský pluk může vytvořit v příhodném terénu souvislou palebnou clonu v pásmu 3—4 km širokém, může pásmo rychlé jednotky v obraně obsáhnout 15—20 km.

Na ústupovém postavení jednotky vytvoří ohniska odporu.

Pěchota na autech bude zasazena v oné části pásma rychlé jednotky, kde je snazší odpoutání a kam mohou lépe zajet automobilní vozidla, aniž jsou nepřítelem pozorována.

Vidíme, že taktická pohyblivost jednotek na autech, byť i terénních, je mnohem menší než taktická pohyblivost jednotek jezdeckých.

Ústup aut. jednotek bude možný jen pod ochranou jiných jednotek.

Protože ústupový boj aut. pěchoty je obtížný, bude výhodné z těchto důvodů vytvořit smíšené skupiny — jezdcí, pěchota na autech.

Z á l o h y r y c h l é j e d n o t k y j s o u

k zamezení obchvatu,

k rychlému zastavení vpádu ÚV. do obranného postavení,

k uchování volnosti manévru pro ústup jednotek na další ústupová postavení.

Je nasnadě, že mají-li být s to splnit uvedené požadavky, musí být velmi pohyblivé.

Aby nebyly nepřítelem upoutány, musí se skládat především z jednotek motomechanisovaných, a to tím spíše, jde-li o nepřítele podobného složení jako rychlá jednotka vedoucí ústupový manévr.

Proto zálohy budou obsahovat co možná největší část jednotek motomechanisovaných, které budou později zesíleny zadržovacími oddíly, jakmile ustoupí za ústupové postavení, dále jednotky jezdecké anebo pěchotu na autech.

D ě l o s t ř e l e c t v o. Řekli jsme, že dělostřelectvo bude působit jednak dalekými palbami, jednak bližšími palbami před ústupové postavení. Proto musí být uskupeno do hloubky. K tomu jsme vedeni i požadavkem k zajištění. Rozlehlá fronta nutí velitele rychlé jednotky k decentralisaci dělostřelectva. Bude-li velitel rychlé jednotky chtít zdržet nepřítele mohutnými a rychle provedenými palbami na místa shromáždění nepřítele, musí ovšem dělostřelectvo centralisovat.

Ústup na další ústupové postavení.

Ústup za dne bude pro rychlou jednotku i tehdy, když je na postavení vhodném pro ústupový boj, velmi obtížná operace, a proto bude vždy výhodnější ustoupit v noci.

Musí tedy být ústupová postavení zvolena tak, aby mohla být uhájena do večera.

Vždy však musí být učiněna opatření k přerušení boje a ustoupení na další ústupové postavení pro ten případ, že by to bylo nutné.

Ú s t u p v n o c i. Zdůrazňuje se tajnost zahájení ústupu, rychlost provedení.

Nepřítel nesmí totiž vědět, zda rychlá jednotka ustupuje, kde se znovu zařídí k obraně, kdy ústup zahájí.

Z těchto důvodů velitel rychlé jednotky oznámí svůj úmysl jen malému počtu podřízených velitelů ve formě „Osobních a tajných instrukcí“.

Ústup na nové postavení bude tím rychlejší, čím bude lépe připraven, a proto:

na novém ústupovém postavení musí být proveden průzkum a postavení alespoň vytyčeno,

ústupové cesty musí být již za dne vytyčeny, třeba zřídit alespoň kostru spojovací sítě.

Ústup ve dne. Rychlá jednotka může být přinucena k ústupu: když nepřátelský útok je možný před setměním, když nepřátelským postupem je ohrožen bok rychlé jednotky tak, že by noční ústup byl nebezpečný.

Co musí velitel rychlé jednotky učinit?

Předně je třeba zesílit zpravodajskou činnost, neboť velitel rychlé jednotky musí vědět, jak dlouho bude trvat, než by mohl nepřítel rušit jeho ústup.

V úsecích velmi pokrytých nebude takových velkých obtíží, avšak hůře tomu bude v úsecích odkrytých. Tam bude odpoutání možné jen pod ochranou zadýmování, mohutných palb a protiúderů.

Nesmí se zapomínat, že jednotky zanechané v dotyku nebudou s to dlouho plnit svůj zajišťovací úkol. Proto jiné jednotky musí být pohotově převzít jejich úkol. Tento úkol budou plnit jednotky umístěné již před ústupem v důležitých prostorech za ústupovými postaveními.

Tyto jednotky musí být umístěny tak, aby mohly ovládat východy z ústupového postavení; budou to zadní voje, které se stanou zadržovacími oddíly, jakmile valné voje získají dostatečnou vzdálenost.

Protiútoky. Bude-li nepřítel jednotky tísnit, může velitel rychlé jednotky znovu získat volnost jednání protiútoky nebo spíše protiúderem svých motomechanizovaných jednotek.

Závěr.

V uvedené části článku, pojednávající o ústupovém boji rychlých jednotek 1932, bylo jen velmi stručně promluveno o hlavních činitelích ústupového boje, jako jsou:

složení a druh nepřítele, zda rychlá jednotka bojuje včleněna či izolována, o terénu, o časovém vymezení úkolu.

V konkrétním případě musí ovšem velitel svěřující rychlé jednotce vedení ústupového manévru dobře uvážít, zda úkol rychlé jednotky odpovídá jejímu složení a předpokládaným silám nepřítele a ne-li, je potřebí rychlou jednotku náležitě zesílit posilovými prostředky anebo jí zúžit její pásmo.

Ústupový manévr právě uvedený bude ovšem možno provést i jinak, avšak nynějšímu složení rychlé jednotky smíšeného typu nejlépe vyhovuje.

Nesmíme ovšem zapomenout, že tento druh manévru bude vždy velmi obtížný.

Jednotky R. J. musí mít výbornou morálku a četný sbor poddůstojníků, dopravní materiál musí být pohyblivý a jednotka musí mít značný počet ÚV. Mimo to rychlé jednotky musí být postaveny již v míru a ne improvizovány v mobilisaci.

Počet dělostřelectva rychlé jednotky 1932 nedostačuje. Má-li proto tato jednotka vést ústupový boj v širokém pásmu, musí být dostatečně zesílena posilovými jednotkami dělostřelectva.

Jiná okolnost, a to velmi důležitá, je v tom, že rychlá jednotka 1932 nemá dosti prostředků proti ÚV., pročež musí vést boj jen v určitém, pro ústupový boj výhodném terénu. Bude tedy musit být počet protitankových zbraní zvětšen. Pěší jednotky — dopravované dosud jen zčásti na terénních vozech — musí dostati terénní vozy všechny, neboť jen tak bude velitel rychlé jednotky moci zachovat si volnost jednání a taktickou pohyblivost.

Major gšt. Jaroslav Kadanka:

Podmínky motorisace u nás.

Rozsah motorisace a mechanisace závisí podle pořadí důležitosti hlavně na těchto činitelích: 1. na výrobním potenciálu železa, hlavně oceli, 2. na mírovém automobilním parku civilního provozu, 3. na pohonných hmotách a 4. na stavu silniční sítě. Výroba železa, hlavně oceli, je tedy především měřítkem motorisační potence státu, nikoli, jak se někdy mylně tvrdí, existence vlastních naftových ložisk. Abychom si tedy učinili jasný obraz o této motorisační potenci, musíme si uvést několik statistických dat.

A. Kapacita v surovém železe je: ČSR. 1,800.000 t, Německo 14,000.000 t, Francie 10,500.000 t, Polsko 700.000 t, Rumunsko 100.000 t, Jugoslaviie 40.000 t. Uvážíme-li tedy kapacitu v surovém železe u celé Malé dohody, vidíme, že je asi 1,940.000 t a že hlavní hřívnou přispívá právě náš stát.

B. Kapacita v oceli: ČSR. 2,200.000 t, Německo 18,000.000 t, Francie 10,000.000 t, Polsko 1,500.000 t, Rumunsko 250.000 t, Jugoslaviie 100.000 t, Malá dohoda 2,550.000 t.

Podívejme se nyní ještě, jak vypadá věc, pokud jde o výrobu surového železa a oceli v různých státech, a při tom si ujasněme statistická data několika let, abychom měli současně obraz o výkyvu výrobní statistické křivky.

Výroba surového železa (v tunách).

	ČSR.	Německo	Francie	Polsko	Rumunsko
1929	1,644.515	13,401.000	10,364.000	704.000	—
1930	1,437.089	9,695.000	10,035.000	478.000	—
1931	1,165.000	6,063.000	8,199.000	347.000	43.000
1932	450.000	3,932.000	5,537.000	199.000	8.845
1933	499.000	5,267.000	6,324.000	305.000	1.307
1934	599.000	8,742.000	6,151.000	382.000	57.494
1935	811.000	12,842.000	5,789.000	394.000	82.146

Výroba Jugoslaviie nepadá na váhu.